

Datum: 2026-05-18

Diarienummer: Ju2026/00079

Vår referens:
mia.ahlgren@funktionsratt.se

Mottagare:
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L6@regeringskansliet.se

Funktionsrätt Sverige yttrande över 710 miljoner skäl till reformer (SOU 2026:2)

Funktionsrätt Sverige

Funktionsrätt Sverige är en samarbetsorganisation för 52 funktionsrättsförbund som tillsammans representerar cirka 400 000 medlemmar. Vårt arbete grundar sig på mänskliga rättigheter när vi driver medlemmarnas funktionsrätt - rätten att fungera i samhällslivets alla delar på lika villkor. Vårt mål är ett samhälle för alla.

Sammanfattande synpunkter

Remissen utgörs av ett delbetänkande från valedelskommittén, en parlamentariskt sammansatt kommitté, som har i uppdrag att utvärdera och överväga förändringar av valedelsystemet. I detta delbetänkande föreslås bland annat att:

- Partivalsedlarna (utan kandidatuppgifter) avskaffas. I fortsättningen föreslår kommittén att det endast finnas blanka valedlar och kandidatvalsedlar (det som tidigare kallats namnvalsedlar). Endast blanka valedlar att användas vid utlandsröstningen.

God ambition men förslagen riskerar att försvåra för väljare

Funktionsrätt Sverige välkomnar att kommittén avsätter ett särskilt avsnitt (4.4.3) till hinder för personer med funktionsnedsättning för att rösta. Vi noterar även att valedelskommittén har för avsikt att återkomma i slutbetänkandet med förslag som rör valhemligheten. Även om ambitionen är god att uppmärksamma hinder, så ser vi att förslagen med olika lösningar och fler blanka valedlar riskerar att göra det svårare för väljare, i stället för att det ska vara enkelt, begripligt och förutsägbart att självständigt kunna använda sin rösträtt.

Vi uppfattar att förslagen innebär att väljare i ökad utsträckning kan behöva skriva själva på valedlar, och att det gäller särskilt personer som röstar från utlandet. Att själv skriva ut parti, eller namn på kandidat, försvårar för personer med behov av kognitiv tillgänglighet eller personer

som av flera olika anledningar har svårt att skriva. Det lär innebära att fler väljare kommer att behöva hjälp att rösta, och löser därmed varken självständighet eller utmaningar med valhemlighet.

Utveckla lösningar med användare som möter hinder

Att rösta är en grundläggande medborgerlig rättighet. Kommittén konstaterar att det är betydligt färre som röstar och fler som möter hinder bland personer med funktionsnedsättning. Universell utformning, eller inkluderande design, handlar om att utveckla lösningar tillsammans med personer som möter störst hinder. Det brukar alltid löna sig och underlätta även för majoriteten.

Funktionsrätt Sverige föreslår därför att kommittén inför slutbetänkandet utvecklar förslag tillsammans med organisationer som företräder personer som har kunskap och särskilt behov av kognitiv tillgänglighet, förutom förbund med andra behov av tillgänglighet. Vårt medlemsförbund FUB, som även lämnat ett eget remissvar är ett förbund som kan bidra till att utveckla lösningar som också testas tillsammans med användare så att fler kan rösta självständigt i kommande val.

Vänliga hälsningar

Nicklas Mårtensson
Ordförande
Funktionsrätt Sverige